

измерване без предварително разрушение не превишаваше 5 MPa.

Особеност на тухлите, открити тук, са орнаментите върху някои от тях, при това изявени само върху тези с квадратна форма. С орнаментирани тухли е постлан пода на останките от апсидата на крепостната черква, разположена в югоизточния край на крепостта. /19/ Различните видове орнаменти върху тухлите, открити тук, са показани в табл.4. И двата вида орнаментирани тухли (обр.5а и 5б) притежават кръстообразна рамка по периферията, като едната разновидност, освен тази рамка, притежава и тройни пресичащи се ивици по диагоналите на квадратното керамично изделие, очертаващи кръст. Те са негативно изображение, нанесено с шаблон върху неизпеченото глинено изделие.

За търсene на подобие на тези орнаменти (в таблица 4, Прил.1.), те са сравнени с орнаментите върху тухлената подова настилка на базиликата от началото на VI век от крепостта Крумово кале в крепостта край Търговище (табл. 4, Прил. 1)/20/.

Кръстообразната форма на рамката – орнамент върху тухлите, В. Велков отнася като свидетелство за християнска принадлежност на производителя /21/.

Подобни орнаменти, освен произволни ивици, нанесени със свободна ръка върху неизпечените глинени изделия, не бяха открити върху керамиката от другите изследвани крепости в масива Сините камъни. Обяснение на този факт може да се търси в по-ранното производство и използване на керамика там, когато разгледаните орнаменти не са били характерни за епохата.

Приемането на орнаментите върху строителната керамика от крепостта като християнска символика позволява да се сложи добра граница на времето на изграждане на крепостта Марицино градище не по-рано от края на V век, когато християнството е вече утвърдена религия и строителни и декоративни материали, орнаментирани с неговата символика, се използват в монументалната архитектура/22/.

На терена на крепостта се среща и друг вид строителна керамика – керемиди, основно фрагментирани.

Фрагменти от първия вид - плоски широки керемиди с ръбове по дългата страна, форма, характерната за римската и византийска античност /23/, в крепостта се срещат рядко. Приблизителните им размери са: 0,44 x 0,04 м. Те се различават от другата разновидност, притежаваща дъгообразно сечение керемиди с по-прецезната си изработка (обр.6.). Формовани са от пречистена